

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 9Csp/77/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118204359
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 07. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Rastislav Sikorjak
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2018:8118204359.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov samosudcom JUDr. Rastislavom Sikorjakom v právnej veci žalobcu: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25 , 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, právne zastúpeného Advokátska kancelária, JUDr. Peter Kováč, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 01 Bratislava, proti žalovanému: V. Ž., O.. XX.XX.XXXX, V. X. XXX, XXX XX X., o zaplatenie 585,12 € s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 327 € spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,55 % ročne z tejto sumy od 04.01.2016 až do času, kým úrok z omeškania nedosiahne sumu 690 € a od nasledujúceho dňa úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 327 € až do zaplatenia, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu zamietá.

III. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 12 %, a to do 3 dní odo dňa právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške týchto trov.

odôvodnenie:

1. Návrhom došlým súdu dňa 23.04.2018 sa žalobca na žalovanom domáhal zaplatenia sumy 585,12 € spolu so zmluvnou pokutou a úrokom z omeškania ako nedoplatku z úverového vzťahu vzniknutého na základe Zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500102499 zo dňa 18.03.2015.

2. Žalovaný sa k žalobe nevyjadril.

3. Súd rozhodol na základe listín tvoriacich súdny spis s zistil nasledujúce:

3.1. Dňa 25.18.03.2015 mala byť medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako dlžníkom uzavretá zmluva o revolvingovom úvere s nasledujúcimi parametrami:

O poskytnutá čiastka úveru - 690 €,

O počet splátok - 36,

O mesačná splátka - 24,42 €,

O ročná úroková sadzba - 17,78 %,

O poplatok za poskytnutie úveru - 69 €.

3.2. Podľa Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi, ktoré má byť súčasťou zmluvy, bol dátum prvej splátky - 01.05.2015 a dátum poslednej splátky - 01.04.2018.

3.3. Žalobca v návrhu uviedol, že úver bol zaplatený vo výške 294 €.

4. Súd preskúmal zmluvu o úvere uzatvorenú medzi žalobcom a žalovaným a zistil, že údaje o požadovanom revolvingovom úvere, teda oferta dlžníka sa nachádza v bode 5. tejto zmluvy. Okrem

iného dlžníka požadoval, aby mu bol poskytnutý úver, ktorého RPMN bude predstavovať výšku 27,04% ročne. V bode 6. zmluvy sa nachádzajú údaje o schválenom revolvingovom úvere, ktoré sú zhodné s ofertou dlžníka, okrem údajov o RPMN. V prijatí návrhu bola uvedená RPMN vo výške 26,15% ročne.

5. Pri svojom rozhodovaní vychádzal súd z nasledujúcich právnych úvah:

§ 43a ods. 1 Občianskeho zákonníka - Prejav vôle smerujúci k uzavretiu zmluvy, ktorý je určený jednej alebo viacerým určitým osobám, je návrhom na uzavretie zmluvy, ak je dostatočne určitý a vyplýva z neho vôľa navrhovateľa, aby bol viazaný v prípade jeho prijatia.

§ 43c ods. 1 Občianskeho zákonníka - Včasné vyhlásenie urobené osobou, ktorej bol návrh určený, alebo iné jej včasné konanie, z ktorého možno vyvodiť jej súhlas, je prijatím návrhu.

§ 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka - Prijatie návrhu, ktoré obsahuje dodatky, výhrady, obmedzenia alebo iné zmeny, je odmietnutím návrhu a považuje sa za nový návrh. Prijatím návrhu je však odpoveď, ktorá vymedzuje obsah navrhovanej zmluvy inými slovami, ak z odpovede nevyplýva zmena obsahu navrhovanej zmluvy.

5.1. V zmysle vyššie citovaných ustanovení Občianskeho zákonníka ako aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch je uvedenie RPMN podstatnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorej neuvedenie v zmluve (ak zmluva inak vznikla) je sankcionované tým, že takáto zmluva je bez poplatkov a bez úrokov. Je teda zrejmé, že v prípade, ak zo strany adresáta návrhu na uzavretie zmluvy dôjde k zmene výšky RPMN, dochádza tým k zmene podstatných náležitostí zmluvy a takúto odpoveď je treba považovať za nový návrh. Následne preto, aby došlo k uzavretiu zmluvy, je potrebné túto odpoveď chápať ako návrh zmluvy, ktorý musí byť opätovne prijatý pôvodným navrhovateľom zmluvy, teda dlžníkom. V uvedenom prípade k tomu nedošlo, preto treba mať za to, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sú predmetom tohto konania, uzavreté neboli. Na vyššie uvedenom závere nič nemení ani ustanovenie čl. 2 bodu 2.1 Zmluvných dojednaní zmluvy o revolvingovom úvere, podľa ktorého: „... Veriteľ je oprávnený po vyhodnotení údajov o dlžníkovi výšku úveru jednostranne znížiť a schváliť iné parametre požadovaného úveru ako dlžník uviedol v bode 5. Žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru/zmluvy o revolvingovom úvere bez toho, aby to znamenalo porušenie povinností zo strany veriteľa.“ Predmetné ustanovenie treba v prospech žalovaného spotrebiteľa vykladať spôsobom vyššie uvedeným (ako novú ofertu) inak by išlo o neplatné ustanovenie z dôvodu rozporu s § 54 ods.1 Občianskeho zákonníka (Zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.) pre rozpor s § 44 ods.2 Občianskeho zákonníka. Rozpor oferty a jej prijatia je zvýraznený ešte aj „Oznámením veriteľa o schválení úveru dlžníkovi“, ktoré oproti návrhu obsahuje ďalšie údaje ako napr. pomer istiny a úroku v splátke; dátum splatnosti prvej splátky úveru; dátum splatnosti poslednej splátky úveru a pod.

5.2. Vyššie uvedený záver o neexistencii úverovej zmluvy bol potvrdený rozsudkom KS v PO sp. zn. 7Co/11/2017 - Žiadosť o poskytnutie úveru obsiahnutá v bode 5 zmluvy o revolvingovom úvere predstavuje návrh na uzavretie zmluvy podľa § 43a Občianskeho zákonníka. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> Ak žalovaný zmenil údaj o RPMN fakticky išlo v zmysle ust. § 44 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> o odmietnutie návrhu žalobcu, ktoré je potrebné považovať za nový návrh. Tento nový návrh musel byť prijatý žalobcom v účastníkmi dojednanej písomnej forme. Povinnosť uzatvoriť zmluvu v písomnej forme priamo vyplýva z obsahu zmluvy o revolvingovom úvere. V zmysle bodu 13 zmluvy o revolvingovom úvere zo dňa 11. 09. 2014 na jej uzatvorenie sa vyžadovalo riadne vyplnenie zmluvy a následné podpísanie. K písomnému prijatiu nového návrhu v zmysle ust. § 46 ods. 2 Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>> zo strany žalobcu nedošlo, a preto ani zmluva o revolvingovom úvere platne vzniknúť nemohla.

5.3. Rovnaký záver prijal KS v PO aj vo veci sp. zn. 6Co/320/2015 z 28.03.2017 - Ak žalovaný mal v úmysle poskytnúť žalobkyni úver na základe podmienok iných ako boli uvedené v žiadosti žalobkyne o poskytnutie revolvingového úveru, mal uzavrieť zmluvu, obsahom ktorej by boli jeho nové podmienky. Nemohlo sa to udiť iba formou vyplnenia údajov čl. 6 zmluvy označeného ako „údaje o schválenom revolvingovom úvere“, resp. formou „oznámenia veriteľa o schválení úveru“. Je zrejmé, že žalobkyňa v čase podpisu žiadosti o poskytnutie úveru (18.08.2011) nemala vedomosť o výške RPMN, resp. bola jej známa len „predpokladaná RPMN“ ktorú žalovaný uviedol v čl. 6 zmluvy a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“, keďže k tomuto došlo až dňa 23.08.2011.

K odvolacím dôvodom odvolací súd ešte uvádza, že je možné proces uzatvárania zmlúv rozdeliť a fázou návrhu a fázou jeho akceptácie, ale stále musí ísť o prijatie návrhu bez jeho podstatných zmien.

Ak nie je návrh akceptovaný v celom rozsahu, ide o nový návrh, ktorý musí byť prijatý druhou stranou. Ani prípadná zmluvná voľnosť a mechanizmus vzniku zmlúv, ktorý by mal byť dohodnutý v rozpore so zákonom upravujúcim uzatváranie zmlúv, nemôže mať za následok vznik platnej zmluvy. Ak teda žalovaný v časti zmluvy „údaje o schválenom úvere“ a v „oznámení veriteľa o schválení úveru“ uvádzal iné údaje ako údaje uvedené v žiadosti o poskytnutie revolvingového úveru, išlo o nový návrh, ktorý mala žalobkyňa prijať. Žalovaný teda nebol oprávnený sám jednostranne meniť akýkoľvek podstatný údaj.

Je potrebné súhlasiť s názorom súdu prvej inštancie, že v žiadosti žalobkyne bol údaj týkajúci sa RPMN vo výške 70,01 %, pričom v oznámení veriteľa o schválení úveru RPMN predstavovala výšku 66,59 %. V tejto súvislosti neobstojí argument žalovaného, že RPMN nemôže byť predmetom dohody a že jej výpočet je konkrétne určený, jej výška však musí byť riadne určená a predstretá spotrebiteľovi v čase vzniku dohody. Nemôže byť zmenená jednostranným úkonom zo strany žalovaného.

Správne preto súd prvej inštancie konštatoval, že zmluva platne nevznikla, z tohto dôvodu žalobe v časti o vydanie bezdôvodného obohatenia vyhovel. Odvolací súd poukazuje na § 451 ods. 1, 2, § 456, § 457 <aspi://module='ASPI'&link='40/1964%20Zb.%2523457'&ucin-k-dni='30.12.9999'> Občianskeho zákonníka s tým, že plnenie bez právneho dôvodu malo za následok vznik bezdôvodného obohatenia, ktoré je nutné vydať tomu, na úkor koho bolo získané. Keďže žalobkyňa vrátila žalovanému viac finančných prostriedkov ako jej bolo žalovaným poskytnutých, na vydanie bezdôvodného obohatenia bolo dôvodné zaviazat' žalovaného.

5.4. Vyššie uvedený právny záver sa zdá byť prijatý minimálne väčšinovo, keďže je uvedený aj rozhodnutím KS v PO sp. zn. 17Co/73/2016, 2Co/51/2017, najnovšie 21Co/109/2017 z 26.04.2018, v rozhodnutí KS v BB sp. zn. 13Co/1266/2014, 15Co/768/2014, KS v Žiline sp.zn. 5Co/797/2014, 6Co/107/2016 a ďalších.

6. K názoru žalobcu, že súčasťou zmluvy je aj „Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi - Zmluva o revolvingovom úvere“, súd ešte dodáva, že ide o listinu vydanú žalobcom až po podpise zmluvy dlžníkom, ktorá len prehlbuje nesúlad medzi návrhom a prijatím zmluvy, tak ako je vyššie uvedené. KS v Žiline vo veci sp. zn. 6Co/107/2016 k tejto otázke uviedol - Krajský súd vyhodnotil oznámenie veriteľa zaslané dlžníkovi až následne po uzavretí zmluvy ako jednostranný prejav vôle, ktorý sa mohol stať súčasťou zmluvy až jeho akceptovaním zo strany odporkyne.

7. Vzťah medzi účastníkmi konania, tak treba posudzovať ako vzťah z bezdôvodného obohatenia, pričom išlo o plnenie bez právneho dôvodu (k vzniku zmluvy a to aj neplatnej pre nedostatok prieniku oferty s jej prijatím nedošlo).

7.1. Podľa § 451 Občianskeho zákonníka

(1) Kto sa na úkor iného bezdôvodne obohatí, musí obohatenie vydať.

(2) Bez dôvodným obohatením je majetkový prospech získaný plnením bez právneho dôvodu, plnením z neplatného právneho úkonu alebo plnením z právneho dôvodu, ktorý odpadol, ako aj majetkový prospech získaný z nepoctivých zdrojov.

Podľa § 456 Občianskeho zákonníka - Predmet bezdôvodného obohatenia sa musí vydať tomu, na úkor koho sa získal. Ak toho, na úkor koho sa získal, nemožno zistiť, musí sa vydať štátu.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka - Ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

7.2. Zo strany žalobcu bola žalovanému reálne poskytnutá suma 621 € z dôvodu odčítania poplatku za poskytnutie úveru 69 €. Ak žalovaný z poskytnutej sumy už vrátil čiastku 294 €, tak dlžná istina predstavuje 327 €.

8. Podľa § 517 ods.1 OZ - Dlžník, ktorý svoj dlh riadne a včas nesplní, je v omeškaní. Ak ho nesplní ani v dodatočnej primeranej lehote poskytnutej mu veriteľom, má veriteľ právo od zmluvy odstúpiť; ak ide o deliteľné plnenie, môže sa odstúpenie veriteľa za týchto podmienok týkať aj len jednotlivých plnení.

Podľa § 517 ods.2 OZ - Ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 NV SR č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy - Výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

8.1. Žalobca požadoval úroky z omeškania nasledujúco: Žalovaný je povinný zaplatiť do 15 dní od doručenia platobného rozkazu sumu 585,12 € spolu s zmluvnou pokutou vo výške 0,04% denne a úrok z omeškania vo výške 0,55% ročne zo sumy 585,12 € od 04.01.2016 do zaplatenia, tak že tento úrok a

zmluvná pokuta spolu neprevýšia sumu 690 € a odo dňa nasledujúceho po dni, v ktorom celková suma tohto úroku z omeškania a tejto zmluvnej pokuty dosiahne 690 € len 5,05% ročný úrok z omeškania zo sumy 585,12 € do zaplatenia.

8.2. Splatnosť bezdôvodného obohatenie nie ja zákonom upravená. Vychádza sa teda z § 563 OZ - Ak čas splnenia nie je dohodnutý, ustanovený právnym predpisom alebo určený v rozhodnutí, je dlžník povinný splniť dlh prvého dňa po tom, čo ho o plnenie veriteľ požiadal. Žalovaný bol na plnenie vyzvaný výzvou doručenou mu dňa 20.11.2015. Plniť mal teda dňa 21.11.2015 a ak tak neurobil, dňom 22.11.2015 sa dostal do omeškania. Keďže žalobca požadoval úrok z omeškania odo dňa 04.01.2016, súd viazaný jeho návrhom priznal úrok od tohto dňa. Viazaný návrhom žalobcu priznal súd úrok z omeškania v ním požadovanej výške a ním požadovaným spôsobom, teda vo výške 0,55% ročne od 04.01.2016 až do zaplatenia a odo dňa keď úrok z omeškania dosiahne sumu 690 € tak výška úroku z omeškania bude zákonných 5,05% ročne.

K zmluvnej pokute.

9. Podľa § 544 ods.2 OZ - Zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

9.1. Keďže k platnému uzatvoreniu písomnej zmluvy v prejednávanej veci nedošlo, nebolo možné zmluvnú pokutu priznať.

K možnému konkludentnému vzniku zmluvy.

10. Do úvahy okrem posúdenia veci ako vzťahu z bezdôvodného obohatenia, prichádzalo aj posúdenie vzniku zmluvy konkludentným spôsobom. Súd si preto vyžiadal od žalobcu prehľad platieb žalovaného, ktorý však mesačne platil 42 €, pričom v zmluve sa uvádzal mesačná výška splátky 24,42 €. Napriek tomu, že samotné splácanie požičanej sumy žalovaným nemožno považovať za konkludentné prijatie návrhu, pre takýto vznik zmluvy nesvedčia ani platby žalovaného, ktoré sa svojou výškou odlišujú od návrhu žalovaného vyjadreného v bode 6. predloženej listiny (ktorá mala byť zmluvou) a od Oznámenia veriteľa o schválení úveru dlžníkovi.

11. Už len na záver súd uvádza, že aj v prípade platnosti zmluvy by úver považoval za bezúročný a bez poplatkov pre nedostatočné skúmanie bonity žalovaného. Zo žalobcom predloženého „Hodnotenia dlžníka“ vyplýva, že výdavky dlžníka + partner sú 100 € a nájomné + inkaso, doprava, ostané je 87 €. Navlas rovnaké výdavky však mal aj dlžník vo veci OS Prešov sp. zn. 9Csp/22/2018 ale aj ďalší dlžník vo veci 9Csp/23/2018. Uvedené svedčí o dešpekte žalobcu k príkazu zákonodarcu skúmať bonitu s odbornou starostlivosťou a vytvorení systému dopĺňania údajov tak, aby sa povinnosť odbornej starostlivosti pri skúmaní bonity formálne javila ako dodržaná.

12. Náhrada trov konania. Podľa § 251 C.s.p. - Trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Podľa § 255 ods.1 C.s.p. - Súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 262 ods.1 C.s.p. - O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods.2 C.s.p. - O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

12.1. Žalobca požadoval zaplatenie sumy 585,12 € a priznaná mu bola suma 327 €. Úspech žalobcu - 56%, úspech žalovaného - 44%, čistý úspech žalobcu - 12%. Žalobca tak má nárok na náhradu trov konania v rozsahu 12%.v konaní prevažne neúspešný nárok na náhradu trov konania nemá a keďže žalovanému zo spisu žiadne trovy neplynú, súd mu nárok na ich náhradu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie. Podľa § 359 C.s.p. - Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na Okresnom súde Prešov v dvoch (2) vyhotoveniach.

Podľa § 363 C.s.p. - V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 C.s.p. - Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 C.s.p. - (1) Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

(2) Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

(3) Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 366 C.s.p. - Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.